

Vërejtje:

- Projekti «Peri i gjëegjës» mund të zhvillohet gjatë disa javëve.
- Tek N e vegjël, të cilët ende nuk mund të lexojnë e të shkruajnë mirë, projekti mund të zhvillohet me anën e librave të ilustruar dhe me ndihmën e një fëmije më të moshuar, i cili e përgatit perin e leximit.
- Litarët e gjëegjësive, gjithashtu, mund të përgatiten në grupe në mënyrë që secili N duhet të lexojë vetëm një pjesë të një libri të tërë.
- Përvoja në biblioteka ka treguar që librat me litar gjëegjësash huazohen shumë më shpesh nga fëmijët më të vegjël.

Variantet:

N e përgatitin për secilin libër, i cili është në bibliotekën e klasës, një pe gjëegjëze, në mënyrë që, në fund të vitit shkollor, të gjithë librat të jenë të pajisur me një pe të tillë.

14

Pyetjet për librat të përpunohen

Qëllimi

Për të përpiluar pyetjet, në lidhje me një libër ose tekst, dhe për t'i zgjidhur ato, duhet që teksti të jetë lexuar dhe kuptuar mirë. Në veçanti, përpunimi i «pyetjeve për të kuptuar» dhe «pyetjeve për reflektim» (shih më poshtë) kërkon njohje më të thellë të përmbajtjes, ngase përgjigjet për këto pyetje nuk paraqiten shprehimisht në tekst.

kl. 4–9

45–90 min.

Materiali:

Libra, revista, event. tekste nga interneti; letër shkrimi.

Rrjedha:

- Pas leximit të një rrëfimi, një artikulli apo një libri të tërë, klasa ndahet në grupe dyshe. Grupet marrin për detyrë të përpunojnë pyetje për N tjerë në lidhje me përmbajtjen dhe kuptimin e mesazheve kryesore të tekstit. Pyetjet e tyre do të duhej të ndahen në tri kategoritë e mëposhtme:
  - **Pyetjet për rishikim.** Përgjigjet në këto pyetje mund të gjenden në tekst. Zakonisht ato janë unike (p.sh. me «e drejtë» ose «e gabuar» apo me një të dhënë të saktë) për t'u përgjigjur.
  - **Pyetjet për kuptimin.** Këtyre pyetjeve mund t'u përgjigjesh vetëm nëse mendohesh më saktësisht në lidhje me përmbajtjen. Këtu duhet të jesh në gjendje për të lexuar pak «midis rreshtave». Shpesh nuk ka përgjigje shumë të qarta për këto pyetje. (P.sh. Si ndjehet dikush? Pse veproji personazhi kështu?)
  - **Pyetje për reflektim.** Kjo kategori përfshin pyetjet që shkojnë përtej përmbajtjes. Nuk ka zgjidhje «të drejtë», këtu duhet të diskutohen përgjigjet së bashku. (p.sh. Çfarë pasojash sjell fundi i tregimit? Si do të kishte qenë e mundur që ky konflikt të zgjidhej ndryshe?)
- Pas përpunimit të pyetjeve N ia japin ato në një fletë M. Kështu M mund t'ua japë pyetjet ekipeve të tjera për të dhënë përgjigjet ose ato do të zgjidhen bashkërisht me tërë klasën.
- Dallimet mes llojeve të ndryshme të pyetjeve paraprakisht duhet të diskutohen saktësisht dhe përmes shembujve ato të bëhen të kuptueshme. Pyetjet për reflektim dhe kuptim duhet të diskutohen gjithsesi në plenum, ngase këtu nuk ka shpesh përgjigje të qarta.

Vërjetje:

- Në MGJP me grupet kryesisht shumë heterogjene të moshës, ushtrimet zhvillohen me përparësi në bazë të tri teksteve me kërkesa të ndryshme. Do të ishte bukur (por jo e detyrueshme) nëse këtu do të bëhej fjalë për një temë të njëjtë ose të ngjashme (p.sh. përralla nga vendi ynë i preardhjes; jeta në mërgim; racizmi; gjeografia).
- Në punën me N, të cilët kanë aftësi të pakta të leximit, pyetjet mund gjithashtu të kufizohen në dy lloje (pyetjet për të rishikuar dhe pyetjet për të kuptuar).

15

Të modelohet pllakat-reklamë për një libër

Qëllimi

N përgatitin një pllakat për një libër që e kanë lexuar. Për këtë ata nuk duhet vetëm të reflektojnë dhe të përmbledhin përmbajtjen e saj, por ata duhet gjithashtu të bëjnë më shumë hulumtime mbi autorin, temën etj. Një tjetër qëllim është që librin ta paraqesin në atë mënyrë që të tjerët të jenë gjithashtu të interesuar për përmbajtjen e tij dhe të motivohen për ta lexuar atë.

kl. 2–9

60–90 min.

Materiali:

Fletë letre të mëdha (A3 ose A2),
lapsa me ngjyra, ngjitës.

Rrjedha:

- Për projektin bëhet njoftimi dy deri tri javë më parë. N marrin për detyrë të zgjedhin një libër për të cilën ata duan të modelojnë një pllakat reklamues dhe ta sjellin. Të paktën më të rriturit duhet të marrin një detyrë plotësuese që të informohen në një bibliotekë ose në një librari, se si duken reklamat për librat (pllakate, artikuj në revista, recensione librash). Fillestarët/et mund të paraqesin librin e tyre më të dashur me figura ose me rrëfime, e në këtë punë mund të ndihmojë M ose një fëmijë më i rritur.
- Një javë para se të fillojë puna e vërtetë me pllakatet do të ketë një diskutim mbi çështjen se si mund të bëhet reklamë tërheqëse për një libër. Me siguri që pjesë përbërëse e kësaj pune është që N të përmbledhin përmbajtjen e librit në mënyrë sa më shumë emocionuese dhe interesante të jetë e mundur dhe të përdorin mjete grafike për të ngjallur interesin e lexuesit/es. Detyra: Eventualisht të kërkohen dhe të sillen informacione plotësuese për autorin, për vendin e ngjarjes, për kohën e veprimit si dhe materiale ilustruese.
- Tani vijon sekuenca (një orë ose dy orë), gjatë së cilës N do të bëjnë një pllakat mundësisht të bukur promovues të librit të tyre. Ndoshta ata mund edhe të sajojnë një slogan promovues për librin e tyre.
- Me të gjitha pllakatet së bashku do të bëhet një ekspozitë e vogël. Ndoshta edhe mund të zgjidhet pllakati më i mirë me anë të pikëve (çdo fëmijë mund t'i jepen tri pikë).

Vërejtje:

- Projekti është i përshtatshëm në mënyrë ideale për të bashkëpunuar me klasa të rregullta, qoftë në kontekstin e promovimit të leximit, qoftë si pjesë e një projekti javor për leximin. E vlen patjetër që, më parë, të kontaktohet mësuesi i klasës/mësuesja e klasës. Pllakatet, që lindin në kontekstin e bashkëpunimit të tillë, janë të dobishme ngase janë dygjuhëshe.